

ВІДГУК

офіційного опонента
на дисертаційне дослідження
Прус Наталії Олексіївни

на тему:

«Формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов»,

подане в спеціалізовану вчену раду К 08.120.02 у ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»

на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

Актуальність теми. У зв'язку з інтеграцією України до європейського простору, підвищення вимог до іншомовної компетентності фахівців різних галузей здійснюється під час їхньої професійної підготовки. У такому контексті певна відповідальність покладається на суб'єкта іншомовної підготовки, а саме викладача іноземних мов вишу, здатного адаптуватися до нових умов освітньої діяльності, задовольняючи при цьому освітні потреби та відповідаючи вимогам користувачів освітніх послуг. Отже, особливої актуальності набуває проблема формування професійного іміджу викладача іноземних мов, що постійно прагне до самовдосконалення, підвищення рівня професійної компетентності, мотивованої здатності взаємодіяти з усіма учасниками освітнього процесу.

Актуальність теми дослідження забезпечується недостатньою мірою вивчення педагогічних умов формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов у вищому навчальному закладі.

Дисертаційне дослідження виконано згідно з темою науково-дослідницької роботи кафедри початкової, дошкільної та професійної освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Сучасні освітньо-виховні технології в підготовці вчителів» (РК № 0111U008876). Тему роботи затверджено вченою радою Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (протокол № 3 від 12.06.2015 р.) й узгоджено в Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні (протокол № 2 від 23.02.2016 р.).

Тема дисертації «Формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов» відповідає спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. Між темою, об'єктом, предметом, метою та завданнями дослідження існує незаперечний, логічний зв'язок.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Проведене дослідження дозволило визначити дисертантці теоретичні підходи до вивчення професійного іміджу майбутнього викладача

іноземних мов; з'ясувати особливості його формування; теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов під час навчання в магістратурі.

За результатами дисертаційного дослідження сформульовано ґрунтовні висновки, що вказують на повне досягнення мети дослідження та розв'язання поставлених завдань.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що у дисертаційному дослідженні уперше визначено і теоретично обґрунтовано педагогічні умови формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов, розкрито структурні компоненти професійного іміджу; з'ясовано особливості та охарактеризовано основні етапи формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов у магістерській підготовці; визначено критерії та рівні сформованості професійного іміджу майбутнього викладача.

У роботі дістали подальшого розвитку методи забезпечення етапів формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов (написання творів на задану тематику, проведення бесід, занять-дискусій, занять-драматизацій, складання портфолію, кейсів, моделювання і розв'язання педагогічних ситуацій тощо).

Надійність і достовірність результатів дослідження забезпечувалися адекватним теоретичним та методологічним обґрунтуванням основних положень, послідовним та системним використанням комплексу методів дослідження, що повністю відповідають меті, завданням, об'єкту та предмету дослідження, якісним, кількісним та статистичним аналізом даних, отриманих у ході дослідження, а також впровадженням результатів дослідження у практику роботи вищих навчальних закладів.

Практичне значення дослідження полягає в експериментальній перевірці педагогічних умов формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов; розробці навчально-методичного комплексу зі спецкурсу «Професійний педагогічний імідж викладача іноземних мов», факультативного курсу «Я – іміджмейкер» для студентів магістратури; рекомендацій і методичних матеріалів для впровадження інтерактивних засобів із формування професійного іміджу викладача іноземних мов.

Загальна оцінка змісту дисертації, її завершення та оформлення. Дисертація Прус Наталії Олексіївни є повністю завершеною науковою роботою, що містить усі необхідні компоненти, розміщені у відповідній послідовності. Нумерація початкових сторінок усіх структурних елементів дисертації відповідає дійсності.

У роботі представлено теоретичний огляд концептуальних підходів щодо формування професійного іміджу, визначено і розкрито структурні компоненти даного феномену. Узагальнення теоретичних поглядів науковців

на педагогічні умови формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов дозволили з'ясувати особливості формування професійного іміджу викладача іноземних мов і його професійної діяльності.

У ході емпіричного дослідження розкрито організацію та хід педагогічного експерименту, викладено результати експериментальної перевірки дієвості педагогічних умов формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов у магістерській підготовці.

Реалізація контрольного етапу експерименту свідчить про позитивний вплив педагогічних умов на ефективність формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов, що було підтверджено методами математичної статистики (критерій Пірсона).

Виклад матеріалу висновків дослідження відзначається аргументованістю, доказовістю та переконливістю.

Повнота викладу основних результатів дисертації. Основні результати дисертаційного дослідження повністю відображено у восьми публікаціях, з яких п'ять одноосібних статей у наукових фахових виданнях України з педагогіки, дві статті у зарубіжних виданнях і одна у інших виданнях.

Основні положення дисертації також були висвітлені на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях, про що свідчать тези у збірниках матеріалів вище зазначених конференцій.

Оцінка автореферату. Автореферат дисертації Прус Н.О. за змістом є ідентичним основним положенням дисертації та оформлений у відповідності до чинних вимог МОН України.

Зауваження та побажання. Усе вищезазначене дає підстави стверджувати, що дисертаційна робота Прус Н.О. є завершеним та самостійним дослідженням і за своїм змістом відповідає спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, однак до даної роботи є певні зауваження та пропозиції:

1) У контрольному дослідженні було б доцільним визначити не лише динаміку рівнів сформованості професійного іміджу майбутніх викладачів іноземних мов, а й показати особливості формування професійного іміджу, про які йдеться у теоретичному аналізі дослідження.

2) Характеристика професійного іміджу майбутнього викладача іноземної мови була б більш повною, якби авторка поряд із специфікою професійно-педагогічної діяльності, що залежить від особливостей навчальної дисципліни, здійснила детальний аналіз лінгвокраїнознавчої компетентності та лінгвокраїнознавчого потенціалу майбутніх фахівців.

3) Враховуючи значний практичний доробок дисертантки, представлений навчально-методичними матеріалами (спецкурс «Професійний педагогічний імідж викладача іноземних мов»; факультативний курс «Я – іміджмейкер»; методичні рекомендації для

проведення інтерактивних форм аудиторної та позааудиторної роботи) щодо формування професійного іміджу студентів магістратури, було б доцільним на основі узагальнення та систематизації підготувати та видати друком навчально-методичний посібник для тих, хто опікується проблемами формування професійного іміджу майбутніх викладачів іноземних мов.

Проте, висловлені зауваження та побажання суттєво не впливають на значення виконаної роботи і не зменшують її цінності та наукового рівня дисертаційного дослідження.

Загальний висновок.

1. Дисертаційна робота Прус Наталії Олексіївни на тему «Формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов» є завершеним науковим дослідженням, що присвячено актуальній та практично важливій проблемі.

2. Дисертація містить нові оригінальні висновки щодо теоретичного забезпечення процесу формування професійного іміджу викладача іноземних мов та практичні розробки, що є результатом загального пошуку здійсненого на високому науковому рівні з кваліфікованим використанням сучасних методів дослідження. Отримані результати повною мірою є новими, оригінальними та достовірними. Вони суттєво поглиблюють наукові уявлення про специфіку, особливості та умови формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов.

3. Зміст, обсяг, структура та оформлення дисертаційного дослідження відповідають вимогам, що висуваються Міністерством освіти і науки України до наукових праць відповідного типу.

4. Основні наукові результати дослідження повністю відображено в необхідній кількості статей, опублікованих у наукових, фахових та зарубіжних виданнях та оприлюднено на науково-практичних конференціях.

5. Дисертаційна робота «Формування професійного іміджу майбутнього викладача іноземних мов» відповідає вимогам п.п. 9, 11, 12, 13, 14 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 656 від 19.08.2015 р., № 1159 від 30.12.2015 р., № 567 від 27.07.2016 р.), а її автор – Прус Наталія Олексіївна заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Офіційний опонент – кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки
і соціальної роботи

Державного вищого навчального закладу

«Криворізький державний педагогічний університет» І.В. Размолодчикова

